

Õiguskantsler

Villu Kõve
Riigikohus
kantselei@riigikohus.ee

Teie 06.12.2022 nr 5-22-12/3

Meie 23.12.2022 nr 9-2/221813/2206752

Arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-22-12

Austatud Riigikohtu esimees

Palusite õiguskantsleri arvamust, kas Eesti Vabariigi põhiseadusega (PS) on kooskõlas kohtute seaduse § 132⁷ lõige 2 osas, milles see välistab jooksva aasta palga alusel arvatud kohtunikupensioni indekseerimise.

[Kohtute seaduse \(KS\) § 132⁷ lõikes 2](#) on sätestatud, et kohtunikupension, välja arvatud jooksva aasta palga alusel arvatud pension, indekseeritakse iga aasta 1. aprilliks kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse §-s 2¹ nimetatud kõrgeima palgamäära indeksiga.

Kõnealuses asjas on küsimus selles, kas siis, kui kohtuniku vanaduspension on määratud aasta esimese kolme kuu jooksva aasta palga alusel, tuleb seda sama aasta 1. aprillil indekseerida. Leian, et KS § 132⁷ lõige 2 on kehtestatud vastuolus PS § 12 lg-ga 1 ja PS §-ga 32 osas, milles see välistab vahemikus 01.01–31.03 jooksva aasta palga alusel arvatud kohtuniku vanaduspensioni indekseerimise sama aasta 1. aprillil. See on põhiseadusega vastuolus aga siis, kui pensioni määramise aluseks olevat ametipalka või selle koefitsienti pole vahemikus 01.01–31.03 suurendatud määral, mis välistaks pensioni väljamaksmisel alates 01.04 kohtunike ebavõrdse kohtlemise.

Kaebajatele jooksva aasta palga alusel määratud kohtuniku vanaduspensioni indekseerimine sõltub sellest, kas KS § 132⁷ lõike 2 järgi on lubatud sellist pensioni indekseerida ka siis, kui pension on määratud enne sama aasta 1. aprilli, see tähendab ajavahemikus 01.01–31.03. Sätet ei ole võimalik ka tõlgendada nii, et enne sama aasta 1. aprilli (01.01–31.03) kohtunikule jooksva aasta palga alusel määratud kohtunikupensioni on võimalik indekseerida. Seega on KS § 132⁷ lõige 2 asjassepuutuv osas, milles see ei luba enne sama aasta 1. aprilli (01.01–31.03) jooksva aasta palga alusel määratud kohtunikupensioni indekseerida.

Õiguskantsleri põhjendused kattuvad Tallinna Halduskohtu omadega, mistõttu neid ei korda.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kärt Muller 693 8418; Kart.Muller@oiguskantsler.ee
Liina Lust 693 8429; Liina.Lust@oiguskantsler.ee